

עשרים שנה אחרי שהפכה פופולרית בארצות הברית, הגיעה השיטה גם אלינו: "גירושים בשיתוף פעולה". בני הזוג (שניהם ביחד וכל אחד לחוד) מקבלים ליווי צמוד של צוות מקצועי המתייחס גם להיבטים הנפשיים והמשפחתיים של התהליך • פרידה הוליסטית

חאת מור אסאל

ואיש הטיפול של בן הזוג השני. ארבעת אנשי הצוות כולם מוסמכים בשיטה. בנוסף, בהתאם לצורך, מצטרף לצוות איש מקצוע מתחום הטיפול בילדים או אקטואר (מומחה לכספים).

"כבר בתחילת התהליך חותמים שני בני הזוג על התחייבות שלא להגיש תביעות זה נגד זה. עורכי הדין והמטפלים מתחייבים שאם אחד מבני הזוג יפנה למאבק משפטי, הם לא ימשיכו ללוות אותו. כך נוצר לבני הזוג תמריץ נוסף להגיע להסכם".

איך זה עובד?

רנדי טישלר, מטפל זוגי ומשפחתי מוסמך ומגשר, עובד בשיטת "גירושים בשיתוף פעולה" מאז החלה להתקיים בארץ לפני כשנה, ועבד כבר עם חמישה זוגות, שאצל אחד מהם הסתיים התהליך. "כיום יש בארץ שתי קבוצות פעילות ומנוסות של עורכי דין ואנשי טיפול שמוסמכים בשיטה", הוא אומר. "האחת - 'להתגרש חכם' בתל אביב, והשנייה - 'להתגרש בשלום' בשרון. לתהליך יש מבנה קבוע מראש: עורכי הדין מטפלים בנושאי מונוות וחלוקת רכוש, ואילו אנשי הטיפול עובדים עם בני הזוג על התוכנית ההורית, על התקשורת ביניהם, על בניית חזון משותף ועל פתרון סכסוך כים בעתיד.

"חלק מהפגישות מתקיימות בין כל בני הזוג לבין אנשי הצוות שלו, אבל עיקר העבודה וכל ההחלטות מתקבלות בפגישות של בני הזוג עם שני אנשי הצוות הרלוונטיים (עם שני עורכי הדין או עם שני אנשי הטיפול). מוסכם מראש שיהיה שיתוף במידע, ולא יישמרו סודות מהצד השני, ולא פעם אנשי המקצוע של שני הצדדים מתייעצים ביניהם. כאשר מגיעים להסכם, הוא מוגש לאישור שופט בית המשפט לענייני משפחה. בדרך כלל ההסכם מאושר כמעט אוטומטית".

ייצוג כמו בתביעה, יחד כמו בגישור

"במה שקשור לגירושים, אנחנו מפגרים אחרי העולם בעשרים שנה", אומרת ד"ר אלישבע זהרירייך, מטפלת זוגית ומשפחתית, שמשמשת כמומחית מטעם בתי משפט בסכסוכי גירושים, וחברה בקבוצת "להתגרש חכם". "אצלנו יש בתי דין עמוסים, עורכי דין לוחמניים ומשפחות שמתחילות תהליך ואין להן מושג איפה הוא יגמר. התוצאה היא משפחות שמוצאות את עצמן במצב המשך".

החלטתם להיפרד. אבל המחשבה על תהליך הגירושים מעבירה בכם חלחלה: התביעות. הוויכוחים בין עורכי הדין. הכסף. הכעס. הלחץ. הייתם רוצים שהדברים ייראו אחרת. על גישור כבר שמעתם, אבל לשבת עם בני הזוג בחדר אחד ולנהל משא ומתן תרבותי - זה גדול עליכם. ואולי אתם דווקא יכולים, אבל בני הזוג כועס מדי. אז מה, תטיחו זה בזה עורכי דין?

ובכן, לא בהכרח. שיטה חדשה מפציעה בארץ, אחרי שבארצות הברית ובקנדה היא מקובלת כבר כמעט עשרים שנה. שיטה, שלדברי העוסקים בה עונה כמעט לגמרי על הקשיים והתחלואים של תהליך הגירושים. שיטה שרואה את מכלול הצירכים של בני הזוג, נותנת מענה למצוקות שלהם, מקדישה מחשבה עמוקה לילדים ולחלוקה הוגנת של הרכוש, וגורמת לכל אחד מהם להרגיש שהוא לא לבד. תכירו: "גירושים בשיתוף פעולה".

מה זה בכלל?

"עד היום, בפני בני זוג שרצו להתגרש עמדו שלוש אופציות משפטיות", מסבירה עו"ד איילת גולדנברג, עורכת דין מומחית בענייני משפחה, שהוסמכה לאחרונה לעבוד בשיטת ה"גירושים בשיתוף פעולה":

1. מאבק משפטי - שבו אחד מבני הזוג פונה לבית הדין הרבני או לבית המשפט לענייני משפחה, ותובע גירושים מהשני. התוצאה היא שבני הזוג מנהלים מאבק משפטי שבו כל אחד מהם מיוצג על ידי עורך דין נפרד.

2. הסכם בין עורכי דין - בשיטה זו כל אחד מבני הזוג שוכר עורך דין, ושני עורכי הדין מנהלים ביניהם משא ומתן, תוך שיתוף מינימאלי של בני הזוג בתהליך.

3. הסכם גישור - שני בני הזוג שוכרים מגשר משותף אחד (או יותר), שמשמש כגורם ניטרלי ואובייקטיבי, ועוזר להם להגיע להסכם ביניהם.

"השיטה של 'גירושים בשיתוף פעולה', לעורמת זאת, מנסה לאגד את היתרונות מכל השיטות, ולהוסיף עוד כמה חדשים. בבסיסה, מדובר בשיטה שרוצה להשיג הסכם שמקובל על שני הצדדים, ולא להילחם עד שהאחד מנצח והשני מפסיד. אבל בניגוד לשיטות האחרות, כאן מוקם מעין 'צוות פעולה' רב מקצועי, שמלווה את בני הזוג מתחילת התהליך ועד סופו. לכל אחד מבני הזוג מתמנים עורך דין ואיש טיפול (מתחום הטיפול האישי, הזוגי או המשפחתי), שעומדים לצדו ומייעצים לו, ובמקביל מקיימים פגישות עבודה עם עורך הדין